

Số: ~~176~~/2017/CV-VASEP

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 13 tháng 11 năm 2017

V/v Báo cáo đề xuất kế hoạch hành động
khắc phục thẻ vàng IUU của EU và đề
nghị có cuộc họp ngắn với Bộ trưởng

Kính gửi: Bộ trưởng Bộ NN&PTNT Nguyễn Xuân Cường

Ngay sau khi EU đưa ra cảnh báo thẻ vàng đối với Việt Nam từ ngày 23/10/2017, trước quan ngại về nguy cơ bị cảnh báo thẻ đỏ nếu sau 6 tháng không có những hành động và cải thiện tích cực, ngày 26/10/2017, Hiệp hội VASEP đã có văn bản số **171/2017/CV-VASEP** gửi Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân và Bộ trưởng để báo cáo và kính đề nghị một số nội dung cấp thiết tạo cơ chế cho hoạt động 6 tháng tới.

Về phía Hiệp hội VASEP, ngay trong tháng 9/2017 khi nhận diện được khối lượng công việc rất lớn theo những khuyến nghị trước đó của EU cũng như cơ hội để toàn ngành thực hiện việc tái cơ cấu, cải thiện nghề cá và hội nhập tốt hơn, sau cuộc họp báo cáo với Thứ trưởng Vũ Văn Tám, Hiệp hội đã phát động chương trình ***"Các doanh nghiệp hải sản cam kết chống khai thác IUU"*** nhằm chung tay với Bộ NN&PTNT trong nỗ lực chung này. Chương trình đã có sự tham gia của đông đảo các DN hải sản, đã thành lập Ban Điều hành IUU VASEP, ban hành Quy chế và kế hoạch hoạt động.

Trong 2 tuần qua, sau khi Việt Nam chính thức nhận "thẻ vàng", Hiệp hội kịp thời tổ chức 2 hoạt động sau:

- Khảo sát và gặp gỡ, làm việc với Chi cục Thủy sản, BQL Cảng cá và một số ngư dân tại 3 tỉnh/Tp: Đà Nẵng, Khánh Hòa và Bình Thuận từ ngày 31/10-03/11/2017, để nắm bắt thực tế và có các đề xuất, kiến nghị thích hợp với Bộ NN&PTNT và Tổ IUU Tổng cục Thủy sản.

- Tổ chức cuộc họp với các doanh nghiệp hải sản thành viên trong Chương trình DN cam kết chống khai thác IUU ngày 09/11/2017 tại Tp. Hồ Chí Minh, nhằm cập nhật diễn biến thị trường và chia sẻ thông tin, trấn an các DN.

Với tác động không nhỏ của vấn đề "IUU thẻ vàng" và nhiều hoạt động cấp bách trong 6 tháng, Hiệp hội xin báo cáo một số nội dung liên quan tại Báo cáo kết quả 2 hoạt động trên kèm theo văn bản này và kính đề nghị Bộ trưởng sắp xếp cho Lãnh đạo Hiệp hội ***một cuộc họp ngắn về IUU vào một buổi bất kỳ trong thời gian từ nay tới 20/11/2017*** để Lãnh đạo Hiệp hội và Ban Điều hành IUU VASEP có thể báo cáo chi tiết hơn và đề xuất cụ thể các nội dung trong kế hoạch hành động trong 06 tháng tới.

Hiệp hội VASEP trân trọng cảm ơn Bộ trưởng!

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thứ trưởng Vũ Văn Tám;
- TCTS;
- Chủ tịch & các PCT HH;
- BDH IUU VASEP;
- VPĐD HH;
- Lưu VPHH.

TM. BCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM

**KT. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Thị Thu Sắc
Trưởng Ban Điều hành IUU VASEP

**BÁO CÁO KẾT QUẢ KHẢO SÁT VỀ "IUU" TẠI 3 TỈNH/TP: ĐÀ NẴNG,
KHÁNH HÒA, BÌNH THUẬN TỪ NGÀY 31/10-03/11/2017
VÀ CUỘC HỌP VỚI CÁC DOANH NGHIỆP HẢI SẢN NGÀY 09/11/2017**
(Kèm theo Công văn số 176/2017/CV-VASEP ngày 13/10/2017 của Hiệp hội VASEP)

I. KẾT QUẢ KHẢO SÁT TẠI 03 TỈNH/ TP: ĐÀ NẴNG, KHÁNH HÒA & BÌNH THUẬN (31/10-03/11/2017).

Nhận thức rất rõ sự cần thiết tuân thủ các quy định IUU của EU cũng như quyết tâm chống các hoạt động khai thác IUU, trong tháng 9-10/2017 vừa qua, Hiệp hội và cộng đồng các DN hải sản đã tích cực phối hợp và cam kết chung tay với Nhà nước (Chính phủ, Bộ NN & PTNT, Thương vụ Việt Nam tại EU, Bộ Tư lệnh Cảnh sát biển, các địa phương, các Cảng cá...) khẩn trương triển khai nhiều chương trình hành động chống khai thác IUU.

Căn cứ trên các đề xuất kiến nghị của Hiệp hội VASEP tại công văn số 171/2017/CV-VASEP ngày 26/10/2017 gửi Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân và Bộ trưởng Nguyễn Xuân Cường, từ ngày 31/10-03/11/2017, Hiệp hội đã cử tổ công tác IUU VASEP đến khảo sát, làm việc với Chi cục Thủy sản, BQL cảng cá & một số ngư dân tại 03 tỉnh/ Tp: Đà Nẵng, Khánh Hòa và Bình Thuận. Chương trình chi tiết như sau:

1. **Thời gian:** Từ 31/10/2017 - 03/11/2017
2. **Địa điểm:** Đà Nẵng, Khánh Hòa, Bình Thuận.
3. **Thành phần Đoàn khảo sát:** Tổ công tác IUU VASEP
 - Ông Nguyễn Hoài Nam - Phó Tổng Thư ký VASEP
 - Bà Lê Hằng - Phó Giám đốc VASEP.PRO
 - Bà Đỗ Thị Thu Hương - Thư ký VASEP
 - Đại diện cán bộ của các DN hải sản thành viên: Công ty TNHH MTV Đồ hộp Hạ Long - Đà Nẵng; Công ty TNHH Hải Vương, Công ty TNHH Tín Thịnh, Công ty TNHH Hải Nam, Công ty CP Xuất Nhập khẩu Bình Thuận.
4. **Kế hoạch tổ chức:**

Stt	GIỜ/NGÀY	NỘI DUNG	NGƯỜI TIẾP ĐOÀN
1	14.00-16.30 31/10/2017	Làm việc với Chi cục Thủy sản Đà Nẵng	- Ông Lưu Quang Khánh - Chi cục trưởng - Ông Đặng Duy Hải - Phó Chi Cục trưởng - Ông Hoàng Quang Minh - Trưởng phòng QLKT & NLTS
2	08.00-10.00 01/11/2017	Làm việc với BQL Âu Thuyền và Cảng cá Thọ Quang	- Ông Huỳnh Văn Phương - Giám đốc - Ông Phạm Bá Hùng - Phó Giám đốc - Ông Nguyễn Lại - Trưởng phòng
3	15.00-17.00 01/11/2017	Làm việc với Chi cục Thủy sản Khánh Hòa	- Ông Võ Khắc Ứn - Phó Chi cục trưởng - Cán bộ phòng Khai thác
4	08.30-10.30 02/11/2017	Làm việc với BQL Cảng cá Hòn Rớ, Nha Trang	- Ông Nguyễn Trung Hiếu - Trưởng ban quản lý - Ông Thân Văn Hoi - Phó ban quản lý - Đại diện cán bộ của Cảng cá.
5	08.30-11.30 03/11/2017	Làm việc với Chi cục Thủy sản Bình Thuận	- Ông Nguyễn Minh Quang - Trưởng phòng KTBVNL - Ông Đặng Minh Phúc - Trưởng phòng đăng ký tàu cá và Dịch vụ hậu cần

			- Ông Vũ Đình Linh - Chuyên viên phòng KTBVNL
6	13.30-15.30 03/11/2017	Làm việc với BQL Cảng cá Phan Thiết	- Ông Nguyễn Hoài Tiến - Phó Giám đốc - Ông Nguyễn Thanh Thu - Trưởng phòng Khai thác điều hành. - Ông Nguyễn Thanh Hà - Đội trưởng Đội điều hành bến

5. Kết quả chuyển công tác:

Chuyển công tác làm việc của Tổ Công tác IUU VASEP với đại diện Chi cục Thủy sản và BQL cảng cá tại 03 tỉnh/TP: Đà Nẵng, Khánh Hòa và Bình Thuận để trao đổi về tình hình thực trạng công tác quản lý ở cấp địa phương về tàu thuyền khai thác, nghề cá, cơ chế cấp Giấy xác nhận và Chứng nhận nguyên liệu hải sản khai thác, từ đó lắng nghe những đề xuất và kiến nghị của các đơn vị để nâng cao hơn nữa về quản lý tại các đơn vị.

5.1. Công tác quản lý tại địa phương.

Nhìn chung, các đơn vị tại địa phương (Chi cục, BQL Cảng cá) đang làm tốt theo nhiệm vụ, chức năng được giao trong:

- Công tác quản lý số liệu tàu cá, nghề cá tại địa phương.
- Quy trình cấp giấy xác nhận, chứng nhận thủy sản khai thác (*đang thực hiện đúng theo Thông tư 50/2015/TT-BNNPTNT ngày 30/12/2015 của Bộ NN&PTNT*).
- Ngăn chặn tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài.
- Công tác sắp xếp tàu thuyền ra vào cảng, đảm bảo tốt hệ thống các dịch vụ tại cảng.

5.2. Khó khăn, vướng mắc.

Mặc dù, cơ quan quản lý tại các địa phương luôn cố gắng thực hiện tốt về công tác quản lý khai thác và tàu cá. Tuy nhiên, với thực trạng nghề cá của Việt Nam là nhỏ nên công tác quản lý tại địa phương còn gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Cụ thể:

a. Về Nhật ký khai thác (NKKT): NKKT (logbook) là điều kiện cần có để Chi cục có thể "cấp xác nhận nguyên liệu thủy sản" theo quy định tại Thông tư 50; cũng như là bản cần thiết cho DN phục vụ EU kiểm tra với lô hàng khi xuất khẩu.

- Hiện nay, phần lớn các tàu cá đều không nộp NKKT hoặc nộp đối phó theo quý để nhận hỗ trợ theo Quyết định 48. Ngư dân với đủ lý do (không biết chữ, giấu ngư trường, không quen....) không làm Nhật ký khai thác để nộp cho các Chi cục.

- Hiện nay, theo quy định hiện hành, các tàu chỉ phải nộp NKKT cho Chi cục tại địa phương cấp phép chứ không phải nộp NKKT cho Chi cục tại địa phương mà tàu cá cập cảng. Do đó, các Chi cục Thủy sản đang xác nhận và cấp chứng nhận thủy sản khai thác chỉ dựa trên hồ sơ kê của DN, không có hoặc rất ít khi có NKKT. Điều này sẽ là hệ lụy rất lớn vì sự vênh nhau - trùng nhau của các số liệu (tàu, tọa độ khai thác...).

b. Cơ sở dữ liệu toàn quốc:

- Hiện Trung ương chưa có phần mềm cơ sở dữ liệu quản lý tàu cá chung của quốc gia để dùng và quản lý chung tại tất cả các tỉnh thành. Do đó, Chi cục tại các tỉnh khó liên hệ để xác minh tàu cá của tỉnh khác nộp NKKT và mất nhiều thời gian, làm ảnh hưởng đến thời gian trả kết quả hồ sơ cấp Giấy xác nhận, Giấy chứng nhận thủy sản khai thác theo quy định.

- Tổng cục Thủy sản chưa đăng tải danh sách tàu cá khai thác thủy sản bất hợp pháp trên trang thông tin điện tử nên gây khó khăn cho Chi cục trong việc kiểm tra hồ sơ xác nhận, chứng nhận (đặc biệt với các tàu cá ngoại tỉnh).

c. Thiết bị giám sát và cơ sở hạ tầng:

- Nhiều tàu cá đã được trang bị thiết bị báo hành trình. Nhưng vì nhiều lý do (như giấu ngư trường của mình, cố tình khai thác sang vùng biển nước khác vì nguồn lợi nhiều,...) nên các tàu thường không bật thiết bị giám sát hành trình.

- Hạ tầng cơ sở của các cảng còn thiếu: thời gian tới khi Thông tư mới sửa đổi, bổ sung Thông tư 50/2015/TT-BNNPTNT Quy định việc chứng nhận, xác nhận thủy sản khai thác và Thông tư 25/2013/TT-BNNPTNT được ban hành và việc cấp xác nhận NLTS chuyển cho BQL cảng cá thực hiện thì các cảng cần bổ sung nhiều trang thiết bị phục vụ cho công việc: như cân điện tử để cân nguyên liệu khi lên cảng, các thiết bị văn phòng (máy tính, máy photocopy,...) còn thiếu.

d. Thiếu chế tài xử phạt

- Các quy định hiện hành đều chưa có các chế tài xử phạt đối với các tàu và cơ sở nậu vựa.

- Mỗi địa phương có quy định riêng cho công tác quản lý của mình. Chưa có quy định về chế tài thống nhất chung cả nước.

e. Công tác tuyên truyền, truyền thông cho ngư dân, nậu vựa về quy định IUU

Hầu hết ngư dân, nậu vựa và ngay cả một số doanh nghiệp chưa hiểu và nhận thức được IUU là gì, những hành động nào được coi là vi phạm quy định IUU cũng như ảnh hưởng của việc khai thác IUU đối với các thành phần trong chuỗi cung ứng hải sản.

5.3. Một số đề xuất, kiến nghị của địa phương cho công tác quản lý hoạt động nghề cá liên quan quy định về IUU

- Từ trung ương đến địa phương tăng cường kiểm tra, kiểm soát các hoạt động liên quan đến IUU.

- Xây dựng trang web chung quốc gia trong đó có đủ thông tin, dữ liệu của tàu cá toàn quốc (như thông tin số tàu, công suất tàu, nghề khai thác, số giấy phép, ngày hết hạn giấy phép, ...) để tiện trong việc truy xuất thông tin.

- Xây dựng hệ thống giám sát hành trình tàu cá đồng thời đưa ra các quy định về trang bị máy móc thiết bị định vị, hành trình trên tàu, yêu cầu bật 24/24 các thiết bị này.

- Tăng cường công tác tuyên truyền cho ngư dân, cơ sở nậu vựa các quy định về khai thác bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định. Phổ biến những quy định pháp luật về vùng biển của các nước xung quanh khu vực biển Đông để ngư dân biết và không vi phạm.

- Tăng cường công tác thanh tra, phối hợp chặt chẽ với lực lượng biên phòng, cảnh sát biển xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

- Chính phủ cần chỉ đạo tăng cường lực lượng chức năng (Hải quân, Bộ đội biên phòng, Cảnh sát biển, Kiểm ngư, ...) trên các vùng biển tranh chấp, chồng lấn để kịp thời hỗ trợ ngư dân.

- Bổ sung trong các quy định có chế tài xử phạt nghiêm đối với các tàu có hành vi vi phạm IUU.

- Nâng cấp/bổ sung hoàn thiện cơ sở vật chất cần thiết cho BQL Cảng cá để phục vụ nhiệm vụ công IUU: cân điện tử lớn; máy photocopy, máy tính và internet kết nối... khi BQL Cảng cá tiếp nhận việc cấp Giấy xác nhận NLTS theo nhiệm vụ tại Thông tư sửa đổi bổ sung TT 50 và TT 25.

II. CUỘC HỌP GIỮA DN HẢI SẢN CAM KẾT CHỐNG KHAI THÁC IUU VỚI PHÁI ĐOÀN LIÊN MINH CHÂU ÂU NGÀY 09/11/2017

Tiếp nối cuộc họp ngày 20/10/2017 giữa Ban Điều hành IUU VASEP với Đại sứ Bruno và Phái đoàn Liên minh Châu Âu tại Tp. Hồ Chí Minh, theo đề nghị của các DN hải sản ngay sau khi nhận được thông báo về «thẻ vàng», các doanh nghiệp mong muốn được nắm bắt và trao đổi thêm về vấn đề «thẻ vàng IUU» cũng như những kế hoạch, khuyến nghị từ Phái đoàn Liên minh Châu Âu. Ngày 09/11/2017, Hiệp hội VASEP đã tổ chức cuộc họp giữa các DN trong Chương trình cam kết chống khai thác IUU, có sự tham dự của đại diện Phái đoàn Liên minh Châu Âu (do bà Miriam Garcia Ferrer - Tham tán thứ nhất, Trưởng ban Kinh tế và TM làm trưởng đoàn) tại Tp. Hồ Chí Minh.

Cuộc họp quan trọng này nhằm một mặt giúp các DN yên tâm trong việc XK bình thường hàng hải sản sang EU, một mặt quan trọng nữa là thống nhất các nội dung để đề xuất và phối hợp, chung tay với Chính phủ và Bộ NNPTNT trong 06 tháng tới để không chỉ tránh «thẻ đỏ» mà còn làm tiền đề quan trọng cho việc quay trở lại “thẻ xanh” bình thường.

Tại cuộc họp, nhiều câu hỏi của DN đưa ra đã được bà Miriam giải đáp và hỗ trợ tư vấn trong quá trình thực hiện sắp tới. Hiệp hội và các doanh nghiệp đã và đang phối hợp chặt với Bộ NN&PTNT về chống khai thác IUU và mong muốn Bộ NNPTNT sớm có kế hoạch hành động kịp thời & hiệu quả, sát thực trong 06 tháng tới để không chỉ “tránh thẻ đỏ” mà còn tạo tiền đề lấy lại thẻ xanh.

Tại cuộc họp, thông tin liên quan đến một tàu chở cá vi phạm IUU đã cập cảng Hải phòng và đưa hàng lên cảng trong tháng 10/2017 khiến đại diện EU quan ngại và đặc biệt quan tâm. Trước tình hình này, Hiệp hội và các doanh nghiệp hải sản kính đề nghị Bộ Nông nghiệp và PTNT sớm có biện pháp & hành động để không chỉ hóa giải khó khăn lúc này mà còn tạo cơ chế, quy trình để giải quyết những việc tương tự trong tương lai.

-----o0o-----